

Список використаних джерел

1. Зінкевич-Євстигнєєва Т. Д., Фролов Д. Ф., Грабенко Т. М. Технологія створення команди / за ред. Т. Д. Зінкевич-Євстигнєєвої. Київ: «Прогрес», 2004. 236 с.
2. Ложкін Г. Команда як колективний суб'єкт спільної діяльності. *Соціальна психологія*. 2005. № 6 (14). С. 52–58.
3. Рябуха І. М. Управління розвитком соціальної компетентності учнів: зміст, структура, модель: посібник. Херсон: Грінь Д. С., 2011. 96 с.

СТАНДАРТИЗАЦІЯ ПІДГОТОВКИ ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ PHD СПЕЦІАЛЬНОСТІ: 014 СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ТРУДОВЕ НАВЧАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЇ)

Корець М. С.

доктор педагогічних наук, професор

Український державний університет імені Михайла Драгоманова,
м.Київ

Стандартизації підготовки докторів філософії педагогічних спеціальностей практично немає, але кожен заклад освіти для ліцензування та акредитації створював свою нормативну документацію, не прив'язуючись до державних стандартів із-за їх відсутності. Тому пропоную ознайомитися із основними пропозиціями від нашої групи розробників освітньої програми, де враховані всі позитивні напрацювання наших колег.

Завданням цієї освітньої програми є формування науковців, здатних розв'язувати комплексні проблеми в галузі технологічної освіти, що базуються на фундаментальних наукових досягненнях вітчизняних та зарубіжних учених, всебічному вивченні педагогічного досвіду і спрямовані на продукування спеціальних фахових знань, творчих умінь та виконавських навичок. Передбачено оволодіння методологією науково-педагогічної діяльності та проведення власного наукового дослідження, результати якого мають актуальність, наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Теоретичний зміст предметної області охоплює:

- гуманістичну парадигму технологічної освіти;
- концепції та методологічні підходи до вивчення фахових дисциплін;

– принципи і педагогічні умови вивчення трудового навчання та технологій;

– форми, методи, методики та технології наукового пізнання;

– перспективні напрями розвитку технологічної освіти.

Це здійснюється такими методами, методиками та технологіями:

– теоретико- методологічні (дослідження у сфері теорії і методології технологічної освіти, інноваційні процеси технологічної освіти);

– вивчення тенденцій і напрямів розвитку технологічної освіти;

– методичні (формування певних рекомендацій відповідно характеру технологічної освіти, залежно від особистісних нахилів здобувачів освіти, вдосконалення якості технологічної освіти).

Освітньо-наукова програма спрямована на паритетне поєднання теоретико-методологічної науково- дослідницької та творчо-практичної підготовки аспірантів. Дослідницький процес зорієнтований на удосконалення особистісних наукових та професійних компетентностей з відповідної кваліфікації з подальшим впровадженням розроблених інноваційних технологій у навчально-виховний процес, науково-дослідну і організаційну діяльність відповідно до 9 рівня Національної рамки кваліфікацій та згідно із потребами технологічної галузі. Програма спрямована на формування навичок планування і скерована на вивчення наукових і теоретичних курсів, що пов'язані з реалізацією дослідницько-експериментальної роботи з теорії і методики технологічної освіти та підвищенням її ефективності. Наукова складова програми присвячена виконанню науково-педагогічного дослідження на актуальну тему у галузі технологічної освіти, написанню дисертації та її захисту.

Розглянемо, якими загальними компетентностями повинен володіти випускник:

1. Здатність проектувати і здійснювати комплексні дослідження на засадах системного наукового світогляду сформованих знань з філософії наукової діяльності та соціокультурних проблем.

2. Здатність до критичного аналізу і оцінки сучасних наукових досліджень, генерування нових ідей під час вирішення дослідницьких і практичних завдань, комплексних та інноваційних проблем.

3. Готовність використовувати сучасні методи і технології наукової комунікації українською та іноземними мовами в усній та письмовій формах.

4. Готовність до створення та інтерпретації нових знань через наукове дослідження або інші передові вчення такої якості, що відповідають

вимогам національного та міжнародного рівнів, до діяльності в інтернаціональних дослідницьких групах.

5. Здатність дотримуватись етичних норм у професійній діяльності.

6. Здатність до самоменеджменту, планування і розв'язування задач власного професійного і особистісного зростання.

7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) під час вирішення дослідницьких і практичних задач, у тому числі у міждисциплінарних галузях.

8. Здатність до володіння культурою наукового дослідження в галузі освіти; використання у дослідженні новітніх інформаційно-комунікативних технологій.

Фахові компетентності, якими повинен оволодіти аспірант наступні:

1. Здатність конструювати концепцію науково-педагогічного дослідження і розробляти систему методичних рекомендацій щодо впровадження одержаних результатів дослідження у галузі 01 Освіта.

2. Готовність здійснювати освітню й науково-дослідницьку діяльність на основі гуманістичного світогляду і глибокого проникнення в суть педагогічних явищ і процесів із залученням широкого кола наукових джерел.

3. Здатність інтерпретувати результати педагогічного дослідження, оцінювати межі їх застосування, можливі ризики впровадження в освітньому й соціокультурному середовищі, розробляти напрями подальших досліджень.

4. Здатність цілісно й системно розуміти історію і теорію педагогіки, екстраполювати їх досягнення на сучасну освітню й наукову практику і окреслювати перспективи розвитку.

5. Володіння процедурами проектування, організації та моніторингу педагогічних систем з урахуванням необхідних перетворень в освітній сфері, в діяльності науковців, управлінців і педагогів-практиків, в процесі наукового партнерства.

6. Здатність використовувати знання, уміння й навички в галузі освіти.

7. Володіння системою педагогічних категорій і методів їх використання з метою рішення дослідницьких і практичних завдань навчання і виховання.

8. Здатність науково супроводжувати розвиток освітньо-наукових систем різного рівня з орієнтацією на інтереси особистості, суспільства і держави.

9. Здатність застосовувати методологічний інструментарій компетентнісного підходу в процесі аналізу і моделювання освітніх систем.

Освітня складова охоплює 45 кредитів навчального часу, які розподілені наступним чином:

1. Цикл загальнонаукової підготовки – 18 кредитів, серед яких: «Філософія науки» – 4 кредити, «Іноземна мова» – 5 кредитів, «Методи планування та обробки наукових досліджень» – 4 кредити та «Наукометрія та науково-організаційна діяльність» – 4 кредити.

2. Цикл дисциплін спеціальної підготовки – 12 кредитів, серед яких: «Дидактика вищої школи» – 3 кредити, «Теоретико-методичні аспекти підготовки учителя технологічної галузі» – 3 кредити, «Теорія та методика навчання технічних дисциплін» – 3 кредити, «Методика наукового аналізу та розробки дисертаційних проектів» – 3 кредити.

3. Дисципліни за вибором аспіранта (на Основі обраної спеціальності) – 12 кредитів, серед яких 3 дисципліни по 4 кредити («Патентознавство, авторське право та інтелектуальна власність», «Людиноорієнтоване проектування техніки, програмних засобів і середовища», «Сучасні проблеми і тенденції розвитку інформаційних технологій. Стандартизація та сертифікація у галузі освіти»)

4. Науково-педагогічна практика – 3 кредити.

Аналізуючи освітню складову бачимо, що нормативний термін підготовки доктора філософії в аспірантурі становить чотири роки. Обсяг складової освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії становить 45 кредитів ЄКТС. Впродовж перших років навчання майбутні доктори філософії вивчають дисципліни загального циклу, а вже починаючи з 3 року навчання вивчають тільки ті дисципліни, які відповідають обраній спеціальності. Вивчення таких дисциплін значно пришвидшує роботу над власним науковим доробком, адже в ході їх вивчення можна знайти відповіді на всі питання, які виникають.

Список використаних джерел

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року №261. Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах). Київ.

2. Навчальний план підготовки доктора філософії Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. URL: <https://ftd.udu.edu.ua/images/OPP/014-doc-filosof/Navch-Plan-doc-folos.png>